

Öppet brev gällande missvisande marknadsföring av digitala kognitiva tester.

Sveriges Neuropsykologers Förening (SNPF) har uppmärksammats av både medlemmar och Psykologförbundet gällande en oroväckande utveckling av marknadsföringen av digitala kognitiva tester. Marknaden för digitala hälso- och sjukvårdsprodukter ökar explosionsartat och på senare tid har företag upptäckt området kognitiv testning. SNPF är positivt inställda till digitala verktyg som möjliggör att exempelvis fler personer med misstänkta kognitiva nedsättningar får tillgång till kognitiv screening och som kan minska den administrativa bördan. Dessvärre har vi blivit varse företag som påstår sig kunna erbjuda automatiserad digital neuropsykologisk bedömning, vilka också marknadsför sig till andra professioner än psykologer. Detta begränsar psykologkårens möjlighet att granska testernas tillförlitlighet och bedöma förutsättningar till implementering. Företagen slipper därmed ovälkomna frågor och kan sälja en produkt som inte säkert uppfyller krav eller kvalitet.

Testresultat, såväl digitala som analoga, måste sättas i sitt sammanhang för en korrekt bedömning. För att korrekt ta hänsyn till faktorer som kan inverka på ett testresultat, såsom grundläggande kognitiv kapacitet före nedsättningen, samsjuklighet, motivation, dagsform och testförhållanden, behövs relevant klinisk erfarenhet samt en gedigen vidareutbildning i neuropsykologi och diagnostik. Att helt förlita sig på digitala lösningar som utlovar enkelt åtkomliga resultat, och i vissa fall också tolkningsförslag, riskerar därmed att resultera i felaktiga bedömningar vilket i förlängningen kan bidra till felaktig diagnosticering och felbehandling. För att kunna använda den nya tekniken effektivt, och i rätt sammanhang, har SNPF därför tagit fram specifika riktlinjer för implementering och användning av digitala kognitiva tester. Neuropsykologer har även erfarenhet av att göra nödvändiga anpassningar under testtillfället i syfte att öka bedömningens tillförlitlighet och användbarhet, vilket ett datoriserat test ännu inte klarar av. [SNPF riktlinjer digital neuropsykologisk testning](#)

SNPF menar precis som Socialstyrelsen (Nationella riktlinjer för vård och stöd vid adhd och autism Prioriteringsstöd till beslutsfattare och chefer 2022. [Flera nyheter i nationella riktlinjer för adhd och autism - Socialstyrelsen](#)) att neuropsykologisk utredning ska genomföras av legitimerade psykologer. Det är därmed vårt ansvar att reagera på utvecklingen som sker och hindra felaktig och potentiellt skadlig användning av digitala kognitiva tester, till följd av marknadsföring som riskerar att vara vilseledande. När psykologen som profession kringgås äventyras patientsäkerheten genom risk för över- och underdiagnostisering. Då befintliga analoga tester digitaliseras riskerar dessutom testen att överexponeras vilket på sikt urholkar och gör dem oanvändbara. Detta kan resultera i ökade kostnader då exempelvis felaktiga utredningar behöver göras om, vilket rimmar illa med företagens löfte om effektivisering och regionernas ansvar att använda skattemedel ansvarsfullt.

Riksstyrelsen i Sveriges Neuropsykologers Förening